

Prof. Dr. Fahri Kayadibi
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Atatürk *ve* *Eğitim*

İSTANBUL 2002

Prof. Dr. Fahri Kayadibi
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Atatürk *ve* *Eğitim*

İSTANBUL 2002

Prof. Dr. Fahri Kayanidil
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi

ISBN: 970-92695-0-3

Lebib Yalkın Matbaası
(0212) 269 64 48

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	3
ÖNSÖZ	5
ATATÜRK'ÜN EĞİTİM VE ÖĞRETİME VERDİĞİ ÖNEM	7
GİRİŞ	7
1- ÖNCE OKUL, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİYE ÖNEM VERİLMİŞTİR	10
2- TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU VE UYGULAMALARI	13
3- İLK VE ORTAÖĞRETİMDEKİ GELİŞMELER	15
4- YÜKSEK ÖĞRETİMDEKİ GELİŞMELER	18
5- HALK EĞİTİMİNDEKİ GELİŞMELER	22
6- KİTAP VE KÜTÜPHANEYE ÖNEM VERMESİ	23
SONUÇ:	24
KAYNAKLAR	26
KADIN EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	27
1- ATATÜRK'ÜN KADIN EĞİTİMİNE VERDİĞİ ÖNEM	29
2- EĞİTİMDE KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ	31
3- BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN KADIN EĞİTİMİ ÇALIŞMALARI	33
4- KADIN EĞİTİMİNİN SAYISAL DURUMU	35
5- ÖĞRETİM KURUMLARINA GÖRE OKULLAŞMA ORANI (1995 YILI İTİBARIYLA)	37
6- AİLE EĞİTİMİNDE KADININ ÖNEMİ	38
7- ÖRGÜN EĞİTİMDE KADIN	40
8- OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KADIN	42
9- YAYGIN EĞİTİMDE KADIN	42
10- EĞİTİM KURULUŞLARINI YAPTIRMADA KADIN	43
KAYNAKLAR	46
ATATÜRK'ÜN DİNİ YÖNÜ VE DİN EĞİTİMİNE BAKIŞI	47
GİRİŞ	47
1- DİNİN LÜZUMU KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ	49
2- HZ. MUHAMMED (SAV) HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	52
3- ATATÜRK'ÜN KUR'AN-I KERİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE ÇALIŞMALARI	55

4- RAMAZAN AYINDA KUR'AN OKUTMASI.....	56
5- ATATÜRK DİN İSTİSMARINA VE HURAFELERE KARŞIDIR	59
6- ATATÜRK'ÜN GERÇEK DİN BİLGİNLERİNİ TAKDİRİ VE ÖVGÜSÜ.....	63
7- ATATÜRK'ÜN DİN EĞİTİMİNE VERDİĞİ ÖNEM.....	66
8- ATATÜRK ERKEKLER KADAR KADINLARIN DA EĞİTİMİNE ÖNEM VERMİŞTİR.	67
9- ATATÜK'ÜN CAMİLERDE VERİLEN HUTBELER KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ	69
10- LAİKLİK DİNSİZLİK DEĞİLDİR	71
SONUÇ	72
KAYNAKLAR	73

ATATÜRK'ÜN EĞİTİM HEDEFLERİNİN NERESİNDEYİZ?

GİRİŞ.....	75
1- EĞİTİMİN MİLLÎ OLMASI.....	78
2- EĞİTİMİN BİLİME DAYALI OLMASI	79
3- EĞİTİMİN UYGULAMALI OLMASI.....	80
4- EĞİTİMİN AKLA, MANTIĞA VE GERÇEĞE UYGUN OLMASI...83	
5- EĞİTİMİN DİSİPLİNLİ OLMASI	83
6- EĞİTİM PROGRAMLARININ MODERN VE İHTİYACA CEVAP VERİR OLMASI	84
7- EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ	85
8- HALK EĞİTİMİNE ÖNEM VERİLMESİ	86
9- EĞİTİMDE ÖĞRETMEN FAKTÖRÜ	88
10- OKULLARIN EĞİTİM, BİLİM VE KÜLTÜR MERKEZİ OLMASI ..90	
11- KADIN EĞİTİMİNE ÖNEM VERİLMESİ	91
12- GENÇLİĞİN EĞİTİMİ	93
13- EĞİTİMİN KALKINMADAKİ İTİCİ GÜCÜ	94
SONUÇ	96
KAYNAKLAR	98

ÖNSÖZ

Atatürk, kurtuluş savaşından başarıyla çıkmasının hemen ardından eğitimde de aynı başarıya ulaşmak istiyordu. Düşmandan temizlenmiş ülkeyi eğitimle kalkındırmak gerekiyordu. Çünkü güçlü bir savaştan yeni çıkmış ülkede ülkeyi kalkındıracak eğitilmiş insan gücü hemen hiç yoktu. Bunun için kurtuluş savaşı kadar eğitim savaşına da önem veriyordu. Zaten kendisi de büyük bir komutan, büyük bir devlet adamı olduğu gibi büyük bir eğitimciydi. Bundan dolayı: "Eğer Cumhuriyeti olmasam, Macarîş Dekli olmak isterdim" dediğini görüyoruz.

Halkı cehaletten kurtarmak, ülkeyi kalkındırmak için her türlü eğitim atılımını hızlı bir şekilde yapmıştır. Bunun için her götüğü yerde okulları ziyaret etmiş, öğretmen ve öğrencilerle sohbet etmiştir. Bazen kara tahtanın başına geçerek ders vermiştir.

Biz bu kitabımızda Atatürk'ün eğitim-öğretim konusundaki görüşlerine de yer vererek bu konuda hızlı ve sistemli bir şekilde yaptığı çalışmalarını biraz anlatmaya çalıştık.

Kitap, çeşitli tarih ve yerlerde yayınlanmış bazı makaleler ve ilavelerden meydana gelmiştir. Bu çalışmalar dört bölüm halinde sunulmuştur.

Birinci bölümde: Atatürk'ün eğitim-öğretime verdiği önem ve bu konuda yaptığı yoğun çalışmalar ele alınmıştır. İlk ve ortaöğrenim, yüksek öğrenim, meslek eğitimi ve halk eğitimi sahalarında nasıl bir hızlı ve sistemli çalışma yaptığını anlatmaya çalıştık. Eğitim ve kültürün milli olmasında ne kadar hassasiyet gösterdiğini vurguladık.

İkinci bölümde: Kadın eğitiminin önemi anlatılmaya çalışılmıştır. Burada aynı zamanda Atatürk'ün kadın eğitimine verdiği önemi ve bu konudaki çalışmalarını ortaya koymaya çalıştık.

Üçüncü bölümde. Atatürk'ün dini yönü ve din eğitime verdiği önemi anlattık. Burada Atatürk'ün ne kadar dindar bir insan olduğunu ve din eğitime verdiği önemi açıkça göreceksiniz. Bu yazı aynı zamanda Atatürk'ü din konusunda yanlış anlatan, yanlış anlatan veya olduğundan başka türlü göstermek isteyenlere gerçeği göstermektedir.

Dördüncü bölümde. "Atatürk'ün eğitim hedeflerinin neresindedir?" diyerek günümüzde Atatürk'ün eğitim hedeflerine ne ölçüde ulaştığımızı belirlemeye çalıştım. Bu son bölümün bizi derin düşüncelere sevk edeceğine inanıyorum. Çünkü bu bölüm, O'nun eğitim hedefleri, atılım, hız ve çalışmalarının neresinde olduğumuzu bize biraz olsun göstermektedir.

Okuyucularına şimdiden teşekkür eder, yapıcı eleştirilerini ve değerli fikirlerini bekler, saygılarımı sunarım.

İstanbul, 01.08.2002

Prof. Dr. Fahri Kayadibi

Prof. Dr. Fahri Kayadibi
09.10.1947 yılında K.Maraş'ın Süleymanlı
Nahiyesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini
K.Maraş'ta, yüksek öğrenimini İstanbul
İlahiyat Fakültesinde tamamladı. (Yük. İsl.
Enst. 1971). Ayrıca yurtdışında Goethe
Enstitüsünde dil öğrenimi gördü. Yüksek
lisans ve doktorasını İstanbul
Üniversitesinde yaptı. 1995'de Doçent,
Mart 2001'de Profesör oldu. Almanca, Arapça, Fransızca ve
Farsça bilmektedir.

Almanya ve İsviçre eğitim sistemleri üzerinde araştırmalar
yaptı. Yurtdışındaki Türk çocuklarının eğitimi ve Türk işçileri
sorunlarına çözümler aradı.

Diyanet İşleri Başkanlığında çalıştı. K.Maraş, Kocaeli ve
Manisa İl Müftülüğü yaptı. 1978 Yılında K.Maraş'ta meydana
gelen alevi-sünnî çatışmasını barışa döndürmek için büyük
çaba gösterdi. Kardeşlik bayramı düzenledi. Almanya ve
İsviçre'de diplomatik görevlerde bulundu.

Yurtiçi ve yurtdışında çok sayıda konferanslar verdi; radyo-
televizyon konuşmaları yaptı. Yüzün üzerinde yayınlanmış
bilimsel makale ve bildirileri vardır.

Başarılı çalışmaları nedeniyle çok sayıda ödül almıştır. Bunlar
arasında ulusal basından makale yarışması ve yılın bürokrati
ödülleri de vardır.

Atatürk konusunda yaptığı araştırmaların bir kısmı Atatürk
Araştırma Merkezi Dergisinde yayınlanmıştır.

16. Milli Eğitim Şûrası, Uluslararası Avrupa Şûrası ve Din
Şûrası üyesidir.

Halen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi
Ana Bilim Dalı Başkanı ve Dekan Yardımcısıdır. Evli ve üç
çocuk babasıdır.